

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

36. Quomodo Episcopi in consecratione debeant imponere manus super
caput ordinandi, & proferre verba, Accipe Spiritum sanctum, &c. Quod
idem erit dicendum pro junctione materiæ, & formæ aliorum ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

quod hodie consecratio; quicquid antiqua disponeant de Metropolitanis, & Comprovincialibus Episcopis in cap. fin. distinct. 61. cap. 1. disp. 75. cap. si Archiepiscopis, & cap. Nec Episcop. de temp. Ordin. & alibi frequenter, non sit nisi de mandato Summi Pontificis. Sicut enim referuant libi Cathedralium prouisionem, sic etiam ab eius libito pendere voluit facultatem consecrandi, cum non deceat inferiores se ingredi in iis in quibus ipse manum apposuit, cap. cusa in distribuendis de tempore Ordin. Abbas per illum in cap. Meminimus, not. 3. de accus. Augustinus V. consecr. p. §. 2. Et appetit ex dictis rubr. Pontificalis, atque ex observantia Romanæ Curiae secundum quam Promoti ibidem consecrantur, vel commissionem obtinent ad partes. Nullus itaque potest hoc munere fungi, sine speciali mandato Papæ. Vnde primarius Consecrator requisitus a secundo, qui antiquior est ex assistentibus, de consecrando interrogat, habetis mandatum? & in Curia quidem, in qua Eminentissimi Cardinales solent hanc exercere functionem, datur ei facultas viuae vocis oraculo; reliquis vero Prelatis tam in Curia, quam extra conceditur per literas Apostolicas, quæ legenda sunt in principio, iuxta formam ab ipso Pontificali prescriptam, alioquin non praefatur fides, quoniam oraculum viuae vocis Cardinalibus communicari solet. Itaque interueniente huiusmodi Papæ delegatione non est opus requirere alium Archiepiscopi assensum; quamvis enim secundum ius commune, non debetur suffraganeus ordinari, nisi per Metropolitanum, ut de ipsis assensu cap. si Archiepiscopu, cap. si Episcopu de temp. Ordin. & alibi frequenter attamen iura illa procedunt secundum tempora, in quibus electiones per capitula, & confirmationes a Metropolitanis fieri, & ideo electione sublata, ut dictum est, censentur antiquata iura etiam in hac parte abrogata signanter propter manus Papæ appositionem. Ideo hodie Episcopi Comprovinciales non sunt conuocandi pro consecratione suffraganei; & cessat actio iniuriarum propter omissionem conuocationem alicuius Episcopi Comprovincialis, etiamsi ageretur de Metropolitanis consecratione, quæ omnia validè notanda sunt. Concedo tamen, quod quando consecratio fit extra Curiam, deleganda quidem esset Metropolitanus.

RESOL. XXXVI.

Quomodo Episcopi in Consecratione debeant imponere manus super caput ordinandi, & proferre verba. Accipe Spiritum Sanctum, &c.

Quod idem erit dicendum pro iunctione materia, & forme aliorum Sacramentorum. Ex part. 12. tract. 1. Ref. 6.

S. I. Resolutio huius questionis pendet ex illa generali omnium Sacramentorum, quomodo debeat forma cum materia concurrens.

Prima opinio requirit physic-coniunctionem materia cum forma, sicut parte, ita ut aliqua pars forma simul coexistat cum aliqua parte materiæ, sicut ablationis, vel vunctionis: quare si post finitam ablationem, vel vunctionem incipiat forma proferri, vel e contra post totam formam prolatam incipiat ablution, vel vunction, non erit validum Sacramentum. Ita docent Scotus in 4. disp. 6. q. 3. Gabiel in 4. disp. 6. q. 1. art. 2. concl. 8. Maior disp. 2. q. 2. argum. 4. Nauartus cap. 22. n. 7. Tolerus lib. 2. cap. 19. num. 1. Zambranus in 4. disp. 3. art. 4. q. 2. Sylvest. V. Baptimus 5. quast. 2. num. 3. dum aiunt ad Baptismi valorem sufficere, si

prolatio verborum incipiat antequam ablution finitur, aut è contra. Faut Catechismus Romanus in *Ratio de Baptismo*, dum monet nec ante, nec post ablutionem, sed simul cum illa profundam esse formam.

2. Sed ego olim contraria sententia adhæsi, que docet validum fieri Sacramentum si post finitam ablutionem, vel vunctionem proferatur forma, vel paulo post prolatam formam incipiat ablution, vel vunction. Sic tradit Sotus in 4. disp. 3. q. 2. art. 8. Petrus Ledefia tom. 1. sum. tract. de Baptismo. cap. 1. in fin. Henriquez lib. 4. cap. 9. n. 10. & lib. 2. cap. 9. n. 1. Suarez tom. 3. disp. 2. sect. 2. Vasquez 3. parti. disp. 1. q. 48. num. 54. Valentia tom. 4. disp. 4. quast. 1. punct. 4. Coninch 9. n. 40. Sa V. Baptismus 9. 4. Vega ibi cap. 23. Layman lib. 5. tract. 2. cap. 7. num. 5. Bonacina disp. 2. quast. 2. punct. 1. n. 23. & punct. 2. n. 2. dicens esse communem Doctorum. Probatur, quia cum Sacramentum non sit compositum physicum, sed morale, non requirit physicam coniunctionem partium, sed solam moraliter, at moraliter verum censetur loqui, qui dicit. *Ego comedo panem istum, oculorum istam Crucem hunc manus, &c. vel immediate per actionem praefatur, vel vox illam praestitutor: ergo similiter in forma sacramenti.*

3. Itaque pro praxi (vt dixit Praepositus in 2. p. 9. 9. de Sacram. Ordinis dub. 10. n. 79.) carent Episcopi, ut moraliter simul, ita ut non sit morale temporis intervallum, manus imponant, ac proferant verba forma: *Accipe Spiritum Sanctum, &c.*

RESOL. XXXVII.

Quæ intentio sufficiat in Episcopo, ut Consecratio sufficiat?

Idem est de aliis Ministeriis aliorum Sacramentorum. Ex p. 12. tr. 1. Ref. 37.

S. I. **V**astio potest moueri de quocumque ministerio Ordinum, vel aliorum Sacramentorum. Et nouissime Pater Palsqualius in sua sacra Doctrina tom. 1. disp. 72. sect. 4. num. 1. docet sufficere intentionem, quæ moueat Ministrum ad profera vtaba supra determinatam materiam, quan adhuc simul cum ritu Ecclesiæ, & in hoc salutari intentionem faciendo, quod facit Ecclesia, ita ut stante talis intentione, etiam si adhuc intentio Ministeri non conficiens Sacramentum adhuc conficeret ita ille, qui ex Catherine plura adducit fundamenta pro hac gloriosa sententia. Et poterat pro sua sententia adducere Salmeronium, & Columbum, sed ut verum faciat pace viri docti non debeat sententiam Catherine iam tumulatam cum Gallo Scribonio iterum nostris temporibus ad vitam renocare; nam in hoc Catherine adhæcere Lutheru, & Caluino tradit Hucodus de Sacram. in genere difficult. 4. quamvis se subiicit Apostolicæ Sedi. Et ideo hanc sententiam vatis sensuris iniustam inuenies à Doctribus in parte 10. à la parte 11. me adductis, quibus nunc addo Bernal de Sacram. sect. 2. §. 3. num. 55. ubi inuehitur contra ipsam saltem in manuianquam falsam, vt facit etiam Martinon. de Sacram. tom. 1. disput. 22. sect. 3. num. 28. Sed acutus ex Vasquez Franciscus de Lugo de Sacram. lib. 1. cap. 2. quast. 4. n. 72. putat sententiam Catherine contineere erroris in fide: Et nostrar Pater Quartus in Rubricas Missalis p. 3. rit. 7. dub. 4. citans Vasquez, Coninch, & Cardinals Lugo docet sententiam Catherine non posse defendi sine errore in fide, & Dicatillus de Sacram. tom. 1. tract. 1. disput. 3. dub. 5. numero 47. putat hanc sententiam post Tridentinum, & Florentinum.